

2010-02-02

MF/OL

Dnr 10/10

Skolverket
106 20 STOCKHOLM

Skolverkets förslag till kursplaner och kunskapskrav i grundskolan

Lärarnas Riksförbund har beretts tillfälle att lämna synpunkter på ovanstående remiss. Detta remissvar kommenterar kursplanerna på ett övergripande sätt – de mer detaljerade kommentarerna för varje enskild kursplan har avlämnats via Lärarnas Riksförbunds särskilda ämnesforum.

Struktur

Lärarnas Riksförbund anser att helheten i de utredningsförslag som presenteras är positiv för grundskolans utveckling. Det är avgörande för likvärdigheten i skolan att kursplanerna blir tydligare och mer styrande än vad som är fallet idag.

Strukturen med ämnets syfte, centralt innehåll för de olika stadierna och kunskapskrav för de olika avstämningstillfällena är i grunden bra. Detsamma gäller den tänkta relationen mellan de generella målen i läroplanen och kursplanernas mer ämnesspecifika mål.

För att tydliggöra vikten av att elever i behov av särskilt stöd verkligen får sådant är det viktigt att betyg införs från och med årskurs 6. Eftersom de skriftliga omdömena idag inte är likvärdiga är det särskilt viktigt med nationella betyg från årskurs 6.

Språkbruk

En mer uppvärderad syn på kunskap och bedömning av kunskap gör sig gällande i Skolverkets förslag till kursplaner. En mer konkret syn på vad kunskap är och hur den ska bedömas är nödvändig om grundskolan ska kunna fokusera på sitt uppdrag. Lärarnas Riksförbund anser att arbetet här går åt rätt håll, även om en del ordval och formuleringar fortfarande måste förändras. Här hänvisar vi till de kommentarer våra ämnesforum inlämnat.

Förbundet vill dock betona vikten av att språkbruket i samtliga kursplaner måste stå i samklang med reformens övergripande syfte om likvärdighet, tydlighet och progression.

Kunskapsbedömning

Utfasningen av dagens två målnivåer i kursplanerna är välkommen. Förbundet anser att arbetet med att bedöma elevernas prestationer underlättas med föreliggande förslag, jämfört med idag. Däremot är det allvarligt att kriterier/kunskapskrav inte formuleras för samtliga betygssteg i de årskurser där det är relevant.

Lärarnas Riksförbunds kansli har fått signaler från ämneslärare att progressionen i kunskapskraven är otydlig i ämnena engelska och moderna språk. Likaså att ambitionsnivån i kunskapskraven generellt sett är låg. Kunskapskraven saknar ofta konkretion som till exempel formuleringar om vikten av uttal och intonation.

Det finns alltså fortfarande anledning för Skolverket att tydligare formulera kursplanerna så att progressionen lyfts fram. I annat fall riskerar bedömningen av eleverna att falla. Det är möjligt att formuleringarna för kunskapskrav och/eller centralt innehåll i en del ämnen är snarlika oberoende av årskurser. I så fall måste progressionen tydliggöras genom bedömningsexempel och dylikt.

Relationen mellan resurser, tid och mål

Lärarnas Riksförbunds erfarenhet är att timplanen fyller en viktig funktion för hela grundskolan. Det krävs en timplan för att garantera en likvärdig undervisning, en struktur att bygga upp lärarbehörigheten på och en avvägd relation mellan grundskolans olika ämnen. För de senare årskurserna i grundskolan bör den vara särskilt styrande.

Vi vet att vissa ämnen idag riskerar att få ett minimum av utrymme på en del skolor. Timplanen ska utgöra en särskild garanti med tanke läroplanens ämnen och skolans olika huvudmän. Det är därför bra att Skolverket haft ambitionen att överväga målformuleringarna mot tidsaspekten. Det är dock beklagligt att justeringar i timplanen inte kunnat göras för att tydligare lyfta fram varje enskilt ämne.

Skolverket har inte fått regeringens uppdrag att närmare analysera sambandet mellan ekonomiska resurser och de mål verket föreslår, vilket är en brist. Lärarnas Riksförbund anser därför att Skolverket inte kunnat leverera ett heltäckande förslag till hur likvärdigheten i grundskolan ska kunna förbättras, även om så skett indirekt i andra sammanhang (exempelvis Skolverkets rapport 2009:1127).

Den svenska grundskolan kommer inte att bli likvärdig såvida resurserna inte fördelas på ett likvärdigt sätt, så att samtliga elever får en reell chans att nå målen i de nya kursplanerna. För detta krävs en nationell finansiering av grundskolans undervisning.

Stöd till lärarna

Leif Davidsson betonade i sin utredning (SOU 2007:28) behovet av ett tydligt exemplifierande kommentarmaterial, som komplement till kursplanerna. Det är därför bra att Skolverket, efter regeringsuppdrag, ska ta fram allmänna råd för grundskolans kursplaner. Läraryrket är så pass komplext att ett stödjande material är nödvändigt om eleverna ska kunna garanteras likvärdig undervisning.

Lärarnas Riksförbund anser det vara viktigt att ett stödmaterial utarbetas om kursplanerna som särskilt riktar sig till lärare i lärarutbildningen och/eller till nyexaminerade lärare.

Implementering

Då utredarens förslag innebär stora förändringar av den svenska grundskolan måste staten, om förslagen blir verklighet, satsa resurser i form av ekonomiska medel och tid på gedigen kompetensutveckling av samtliga lärare och rektorer om reformerna ska få önskad effekt.

Med tydligare behörighetsregler och en inrättad lärarauktorisering kommer dessutom lärarnas egenansvar att tydliggöras, något som också är viktigt för att reformen ska lyckas åstadkomma bättre måluppfyllelse bland eleverna.

Med vänlig hälsning

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Metta Fjelkner
Ordförande

Olof Lundborg